

Kardiológia

Edzés műszívvvel (Exercise training as effective therapy for a patient with left ventricular assist device)

Egger, A., Eichinger, J., Oberreiter, H., et al. Levelező szerző:

Joseph Niebauer, (Paracelsus Medical University Salzburg, Lindhofstraße 20, 5020 Salzburg, Ausztria;

e-mail: j.niebauer@salk.at);

Deutsche Zeitschrift für

Sportmedizin, 2015, 66(4), 104–108.

Az esettanulmány egy 49 éves, 30,3-as BMI-jú férfi rehabilitációjáról szól, akinél 2005-ben szívelégtelenséget észleltek, majd tricuspidalis rekonstrukció történt nála, 32 mm Edwards MC3 ringgel. 2008-ban egy kamrafibrillációs epizódot követően ICD-t kapott. A transzplantációra várakozás hosszú ideje, az igen rossz állapota miatt ültettek be LVAD-készüléket (thoratec heart mate II). Nyugalomban a pulzusa 60/perc sinusrhythmus, vérnyomása 100/60 Hgmm, oxigéntelítettség 97%, bal kamrai ejekciós frakció 15%. A kerékpárterhelés 10 W/perc emelkedéssel 60 W-ig történt. A MacNew és a HADS kérdőíves felmérésekkel a pszichológiai állapotot jellemezték.

Az edzés heti 1×2 órában aerob (biciklizés 40 percig, a pulzustartalék 60%-ának megfelelő intenzitással) és rezisztenciagyakorlatokkal folyt. Az utóbbit Therabanddal és súlyemelő géppel végezte, az 1 RM 80%-ával, 10–12 ismétléssel. Otthoni rezisztenciagyakorlatokra is biztatták, a heti minimum 150 perces edzésidő eléréséhez.

A súly 97,5-ről 101 kg-ra nőtt – de ebben a vízretenciónak is lehetett szerepe. A maximális W 61-ről 76-ra nőtt (+24%), a sokféle gyógyszer szedése mellett a kezelés során stb. alakulása nem tudható be az edzésnek, a HbA_{1c} 6,1-ről 5,2-re csökkentése kivételével. A fizikai, szociális és az általános minőségi mutatók változatlansága mellett az emocionális minőség romlott, de ez így van minden hasonlóan súlyos betegnél. Tíz hónappal az edzésprogram után megtörtént a transzplantáció, ezt intézeti rehabilitáció követte, a beteg jól van.

Apor Péter dr.

A gyógyszerkibocsátó stent beültetése utáni trimetazidinkezelés hatása a visszatérő angina pectoris tüneteire és a bal kamra

szerkezetére idős, több érbetegségben szenvedő, diabeteses betegeknel – egycentrumos, prospektív, randomizált, kettős-vak vizsgálat kétéves utánkövetés adatai (Effect of trimetazidine on recurrent angina pectoris and left ventricular structure in elderly multivessel coronary heart disease patients with diabetes mellitus after drug-eluting stent implantation: a single-centre, prospective, randomized, double-blind study at 2-year follow-up.) Xu, X., Zhang, W., Zhou, Y., et al. (Department of Cardiology, Beijing An Zhen Hospital, Capital Medical University and Beijing Institute of Heart Lung and Blood Vessel Disease, Anzhenli Avenue, Chao Yang District, Beijing, 100029, Kína): *Clin. Drug Investig.*, 2014, 34(4), 251–258.

A trimetazidin bizonyítottan javítja az angina pectoris tüneteit és a bal kamra működését az ischaemiás cardiomyopathiában szenvedő diabeteses betegeknel. Jelen vizsgálat azt kívánta felderíteni, hogy a trimetazidinkezelés hogyan befolyásolja a visszatérő angina pectoris és a bal kamra struktúráját az idősebb, többér-betegség miatt gyógyszerkibocsátó stent beültetésén átesett diabeteses, legalább 50%-os ejekciós frakciójú betegeknel. Egycentrumú, prospektív, randomizált és kettős-vak tanulmányról van szó.

Ami a *kezelési protokollt* illeti: a kiindulásbeli vizsgálatot követően a betegek véletlenszerű elrendezésben napi 3×20 mg trimetazidint vagy placebót kaptak a coronariabetegségük kezelésére rendelt gyógyszerek mellé (vérlemezke-ellenes szerek, antikoagulánsok, statinok, anginaellenes szerek). A coronaria-angiográfiát követően újra szűrték a betegeket, hogy valóban legalább két coronarialesióval élnek-e. A betegek mindegyikénél teljes revascularisatiót végeztek, amely a Thrombolysis Myocardial Infarction (TIMI) szerinti 3 áramlási fokozat helyreállítását és <40%-os residualis stenosis elérését jelentette a szívizom teljes területén. Az intervenciós stratégia a kezelőorvosok döntésére volt bízva. A betegek sirolimust, paclitaxelt, zotarolimust kibocsátó stentet kaptak. A percutan coronaria-intervenció előtt 6 órával 300 mg clopidogrelt (telítő dózist) adtak a betegeknek, majd 13 hónapon keresztül 75 mg-os fenntartó adagot. A vizsgálat ideje alatt minden beteg napi 100 mg aszpirint is kapott.

Az *utánkövetés* 2 évig tartott, az egyes vizitekre 3 és 12 hónap múltán, illetve a 24. hónapban került sor.

A *végpontokat* illetően, az *elsődleges végpontok* a visszatérő angina pectoris incidenciája, valamint az echokardiográfiás jellemzők (LVEF, LVEDD, LVRS és az E/A arány) alakulása voltak. Rekurrensnek számított az utánkövetéseken észlelt újonnan jelentkező angina, illetve esedékes myocardialis ischaemia. *Másodlagos végpontként* a klinikai kimenetelt vizsgálták: a bármely okból bekövetkező halálozást, a nem végzetes kimenetelű szívinfarktust, a cerebrovasculáris kóros eseteket és a stent restenosis miatti ismételt revascularisatiót.

A *vizsgálati eredményekből* kiemelendő adatok:

- A kétéves utánkövetés végén a trimetazidincsoport betegei (n = 255) esetében szignifikáns mértékben csökkent az angina pectoris incidenciája és súlyossága, (p = 0,07), a csendes myocardialis ischaemiás események száma (p = 0,009), továbbá szignifikánsan javult az angina pectoristól mentes túlélés (p = 0,001).
- A bal kamrai funkció és szerkezet a trimetazidinnel kezelt betegek esetében a második év végén viszonylag stabilnak bizonyult, a kontrollcsoport (n = 255) esetében viszont romlást mutatott, és a két csoport közötti eltérés szignifikáns volt (p < 0,01). (Ref.: *Az antianginás gyógyszerek közül a kardiális metabolizmust javító trimetazidin közvetlenül kedvezően módosítja a szívizom energiaszubsztrátumait: a mitokondriális, hosszú láncú 3-ketoacil-A-tioláz gátlása révén a trimetazidin a zsírsav-oxidáció irányából a glükózoxidáció irányába tolja át a szívizomenergia metabolizmusát, és így az ATP előállításához kevesebb oxigén felhasználásával lehet eljutni, mint a hagyományos antianginás szerek mellett!*)
- Az E és az A csúcs (E/A) aránya mindkét csoportban csökkent két év múltán, az arány azonban némiképpen jobbnak bizonyult a trimetazidincsoportban. A csoportok közötti különbség nem volt szignifikáns.
- A halálozásokból, szívinfarktusból, cerebrovasculáris eseményekből (p = 0,42) és az ismételt revascularisatióból (p = 0,07) álló összetett végponttal kapcsolatos eseménymentes túlélés terén a vizsgálatok nem észleltek szignifikáns különbséget a két csoport között.

Következtetések: Jelen egycentrumos, prospektív, randomizált, kettős-vak tanulmány eredményei azt mutatták, hogy a standard kezelés mellett adott napi 3×20 mg trimetazidinnel végzett kezelés a

gyógyszerkibocsátó stent beültetését követően csökkenti a visszatérő angina pectoris arányát, javítja a bal kamra funkcióképességét és struktúráját a coronariák többérbetegségében és diabetesben szenvedő idősebb populációnál. Ebből az következik, hogy a betegcsoportnál különösen előnyös a standard kezelés kiegészítése trimetazidinnel, de még további vizsgálatot igényel, hogy a trimetazidinnel kapcsolatban észlelt előny hosszú távon is fennmaradjon-e.

Összefoglalásként megállapítható, hogy a gyógyszerkibocsátó stent beültetését követő kiegészítő kezelés trimetazidinnel előnyösen befolyásolhatja a visszatérő angina pectoris, valamint a bal kamra működését és szerkezetét a coronaria-többérbetegségben és diabetesben szenvedő idősebb betegeknél.

Fischer Tamás dr.

Neurológia

Kiemelkedő sarokpontok az epilepszia történetében: az utolsó 200 év (Highlights in the history of epilepsy: the last 200 years)

Magiorkinis, E., Diamantis, A., Sidiropoulou, K., et al. (Office for the Study of Hellenic Naval Medicine, Naval Hospital of Athens, Deinokratous 70, 11527 Athens, Görögország): *Epilepsy Res. Treat.*, 2014, 2014, Article ID 582039.

A tanulmány célja az epilepsziával kapcsolatos nézetek XIX. és XX. századi fejlődésének bemutatása a tankönyvek, orvosi szakkönyvek, közlemények és a PubMed-en hozzáférhető források felhasználásával. Az epilepsziával kapcsolatos korai közlések az asszír és a babiloni könyvekig nyúlnak vissza. Az epilepszia történetében az első mérföldkönek a görög Hippokratész könyve tekinthető. A betegség megértésében a nagy előrelépés sokkal később, a XVIII. és a XIX. században következett be. Ebben az időszakban az elméletek az epilepsziáról már szilárd tudományos alapon születtek, és az epilepsziásokat – először a történelemben – már nem örülteknek vagy megszállottaknak tartották. Ezen időszak alatt kísérletes vizsgálatokat végeztek, és a betegség kórtaiban is fontos eredmények születtek. A szerzők kiemelik a XIX. századi francia orvosi iskola és John Hughlings Jackson műveit, akik szilárd alapot helyeztek az epilepszia kutatásáért. A XX. században az epilepsziakutatás területén az EEG feltalálása (Hans Berger), az idegsebészet

fejlődése (Penfield kanadai idegsebész kiemelkedő munkássága), az alapvető patofiziológiai mechanizmusok megismerése és a hatékony gyógyszerek kifejlesztése a legjelentősebb. Az epilepsziával foglalkozó legtekintélyesebb orvosok közül a szerzők kiemelik Henry Gastaut, Wilder Penfield és Herbert Jasper munkásságát. A legújabb vívmányok közé tartoznak a modern képalakító eljárások (CT, MRI, fMRI, PET, PET/CT, PET/MRI, magnetoencefalográfia), a microchirurgia fejlődése, a genetikai tényezők és az epilepszia összefüggéseivel kapcsolatos új ismeretek. A poszttraumás epilepsziával két kiváló sebész, Kocher és Cushing foglalkoztak. A közleményben Jackson, Gastaut, Penfield és Jasper fényképe látható. A publikáció végén csaknem 200 hivatkozás található. (Ref.: *Epilepsiában szenvedett Burton, Byron, Caesar, Dickens, Dosztojevszkij, Edison, Hannibál, Molière, Nagy Péter, Nobel, Paganini, Szókratész és Van Gogh.*)

Gáspárdy Géza dr.

Pulmonológia

A kortikoszteroidérzékenység helyreállítása krónikus obstruktív tüdőbetegségben Mammalian Target of Rapamycin gátlással (Restoration of corticosteroid sensitivity in chronic obstructive pulmonary disease by inhibition of Mammalian Target of Rapamycin)

Mitani, A., Ito, K., Vuppusetty, C., et al. (Airway Disease Section, National Heart and Lung Institute, Dovehouse Street, London SW3 6LY, Egyesült Királyság; e-mail: mitania-tky@umin.ac.jp): *Am. J. Respir. Crit. Care Med.*, 2016, 193(2), 143–153.

A krónikus obstruktív tüdőbetegség (COPD) terápiájának alapját a tartós hatású hörgőtágítók képezik, amelyek lényegesen nem befolyásolják a kiváltó folyamatokat. A kórkép kortikoszteroidra, az inhalációs szteroidokra is relatíve rezisztens. E csökkent érzékenységet a molekuláris folyamatok magyarázzák. A szerzők ezeket vizsgálták: 11 nem dohányzó egészséges egyént, 11 nem COPD-s dohányost és 13 COPD-s, dohányzó beteget. A szteroidérzékenységet a perifériás vérből vett mononukleáris sejtek tumornekrózis-faktor (TNF) -alfa indukálta CXCL8 (kemokin = IL-8) felszabadulás 30%-os gátlását cred-

ményező dexamethasonkoncentrációval mérték. A dohányosok sejtei is kevésbé voltak a szteroidra érzékenyek – COPD-ben az érzékenység 2,3-szer volt kisebb, mint a nem dohányzóknál. A COPD-s betegek sejteinek mTORC1 (Mammalian Target of Rapamycin C1) aktivitása jelentősen magasabb volt, mint a másik két csoportban. Rapamycin-előkezelés a szteroidérzékenységet jelentősen megnövelte. Ennek mechanizmusát vizsgálva monocytasejt-tenyésztet dohányfüst kivonattal kezelték, amely megnövelte a PI3K/Akt (foszfoinozid-3-kináz) jelátviteli út aktivitását. Ezt követte időben az mTORC1-aktivitás emelkedése, amely utóbbi a PI3K/Akt további jelátviteli útja. Rapamycin-előkezelés az mTORC1-aktivitás-emelkedést megakadályozta, de a PI3K/Akt fokozott működését nem. Nem változott a p65-, sem a c-Fos-protein expresszió. Ellenben a rapamycin-előkezelés csökkentette a c-Jun protein – COPD-s betegek sejteiben emelkedett – expresszióját. (Utóbbi része annak a molekulának, amely a citoplazma glükokortikoidreceptoraihoz kötődve megakadályozza annak interakcióját a GRE – glükokortikoid response element – transzkripciós faktorhoz.)

Következtetés: A rapamycin a c-Jun-gátláson keresztül csökkenti az mTOR jelátviteli út aktivitását és ezzel növeli meg a szteroidérzékenységet.

Az mTOR potenciális terápiás célpont lehet COPD-ben.

(Ref.: *Első pillanatra nagyon elméleti vizsgálat, pedig közvetlen gyakorlati jelentősége van. Ha sikerülne csökkenteni a COPD relatív szteroidrezisztenciáját, az reményelteltene a COPD-s gyulladás eddigénél hatásosabb csökkentésére és ezzel a betegség progressziójának akadályozására. Az mTOR-utató gátló rapamycinanalógok pedig más betegségekben gyakorlati humán alkalmazásban vannak [everolimus, temsirolimus].*)

Nagy László Béla dr.

Szülészet-nőgyógyászat

Az emlő lobos myofibroblasttumora 23 éves nőben: esetbemutatás és irodalmi áttekintés (23-year-old female with an inflammatory myofibroblastic tumour of the breast: a case report and review of the literature) Bosse, K. Ott, C., Biegner, T., et al.

(University Hospital of Tübingen, Department of Obstetrics

and Gynecology, Calverstrasse 7,
D-72076 Tübingen, Németország;
e-mail: Kristin.Bosse@med.
unituebingen.de): **Geburtshilfe
Frauenheilkd.**, 2014, 74(2),
167–170.

A 23 éves nő bal emlőjének felső részében
fájdalmatlan, 2 cm átmérőjű, szolid, ke-
mény, nem mozgatható képlet volt. Ultra-
hanggal echoszegény, szabálytalan szélű,

akusztikus árnyék volt látható. Túbiopsziás
mintavétel történt, amely szövettanilag
plazmasejtekkel és lymphocytákkal infiltrált
orsósejtes daganatot bizonyított. A vizsgá-
lat az orsósejtekben erős simaizomaktin-re-
aktivitást mutatott. Az immunhisztokémiai
ALK (anaplastic lymphoma kinase) protein
mérsékelt pozitív festést adott. A daga-
natot egészében eltávolították. A metszlap
sárga volt, közepén elhalással.

Az emlő myofibroblastos lobos daganata
ritka, 25%-ban recidiváló tumor. Az

ALK-pozitivitás kevésbé agresszív klinikai
lefollyással társul. Az áttétképződés veszélye
nagyon kicsi. A lobos myofibroblastos
daganatok a pseudotumorok lobos alcso-
portjába tartoznak. Leginkább a hasban, a
medencében, a tüdőben és a retroperito-
neumban keletkeznek. Elsősorban gyerme-
kekben és serdülőkorúakban fordul elő.

Jakobovits Antal dr.

FELHÍVÁS folyóirat-referátumok beküldésére

A Semmelweis Egyetem Továbbképző Központjának döntése értelmében
2016. január 1-jétől folyamatosan orvos-továbbképzési pontokat kaphatnak a nemzetközi,
impaktfaktoros folyóiratokban megjelent közlemények rövid összefoglalásának, referátumának beküldői.

Az Orvosi Hetilap hasábjain megjelenő és közlésre elfogadott referátum után 1 pont, **félévente maximum
12 továbbképzési pont gyűjthető**, amelyet félévente összesítve továbbítunk a továbbképzési központok felé.

Távoktatással szerzett pontokból évente legfeljebb 20 pont számítható be.

Aki továbbképzési pontot kíván gyűjteni, a referátum beküldésekor adja meg pecsétszámát.

Várjuk lelkes, továbbképzési pontokat gyűjteni kívánó referálóink jelentkezését!

A referátum fejlécében az alábbi adatokat kérjük megadni:

A cikk címe magyarul, zárójelben az angol cím

A szerző(k) neve (vezetéknév, a keresztnévet jelölő betű(k) – 3 szerzőig, háromnál több szerző esetén et al.),
a levelező szerző neve, munkahelye és e-mail címe)

A folyóirat neve – a szokásos nemzetközi rövidítés szerint (PubMed), **évszám, kötetszám, füzetszám, a cikk
kezdő és utolsó oldalszáma**

A referátumot elektronikus úton (Editorial Manager vagy e-mail: edit.budai@akademai.hu) kérjük elküldeni.